

Chúa Jêsus có thật sự  
sống lại không?

Did Jesus really rise  
from the dead?

**“Ta là sự sống lại và sự sống;  
kẻ nào tin ta thì sẽ sống,  
mặc dầu đã chết rồi.”**

Giăng 11:25

## 6. Chúa Jêsus có thật sự sống lại không?

(Did Jesus really rise from the dead?)

Loài người chúng ta đang sống trong một thế giới văn minh và khoa học. Cho nên khi nói về sự sống lại của một người chết, thì điều đó dường như là một chuyện huyền thoại vậy. Loài người chúng ta cho là không có Đức Chúa Trời, nếu không có Đức Chúa Trời, thì không có phép lạ và nếu không có phép lạ, thì cũng không có sự sống lại của người chết.

Sự sống lại của Chúa Jêsus là nền tảng của niềm tin Cơ-đốc. Cơ-đốc giáo được đứng vững hay sụp đổ là tùy thuộc vào sự sống lại của Chúa Jêsus. Sứ đồ Phaolô nói rằng: “Nếu Đấng Christ không sống lại, thì sự giảng dạy của chúng tôi ra luống công, và đức tin anh em cũng vô ích...và nếu Đấng Christ đã không sống lại...thì anh em vẫn còn ở trong tội lỗi mình.” (*I-Côrinh. 15:14,17*). Nếu Chúa Jêsus đã không sống lại thì Ngài là một kẻ nói dối và cũng là kẻ lường gạt hơn ai hết. Chính Ngài đã nói trước rằng, sau khi chết, Ngài sẽ sống lại sau ba ngày (*Mathiơ. 16:21; Mác. 8:31; Luca. 9:22 Giăng. 12:19*). Nếu Chúa Jêsus đã không sống lại và xác của Ngài vẫn còn trong ngôi mộ, thì chúng ta là những người đáng thương hại nhất, vì cả đời của chúng ta đã bị lừa gạt và tin vào chuyện hoang đường.

Sự sống lại của Chúa Jêsus là một sự việc xảy ra trong lịch sử, chúng ta không thể đem vào phòng thí nghiệm để tra xét được, mọi việc đã xảy ra trong quá khứ không thể nào có thể diễn lại trong phòng thí nghiệm. Cho nên chúng ta phải dùng bằng chứng pháp luật mới có thể tra xét được việc gì đã xảy ra và xảy ra như thế nào. Tôi lấy thí dụ: Có hai chiếc xe đụng nhau ở ngã tư đường, khoa học có chứng minh được ai phải và ai trái không? Chúng ta có dùng khoa học để tra xét việc này không? Chắc chắn là không. Nhưng chúng ta phải dùng bằng chứng pháp luật để xét xử. Chẳng hạn chúng ta có thể biết được ai đúng và ai sai bằng cách ghi lại những lời làm chứng của những người nghe và thấy lúc hai xe đụng nhau. Nhìn xem hai xe đụng nhau ở trước, sau, hoặc bên hông, vị trí của hai xe nằm sau khi đụng và dấu vết của xe khi đập thủng...v.v. Nhưng trong những bằng chứng nói trên, không có bằng chứng nào mạnh hơn bằng lời chứng của những người nghe và thấy sự kiện xảy ra.

Đối với sự sống lại của Chúa Jêsus cũng vậy, chúng ta cũng phải dùng bằng chứng pháp luật để điều tra và quan sát. Như học giả và cũng là giáo sư về “systematic theology” của trường University of Munich, Germany tên là Wolfhart Pannenberg nói rằng: “*Chúa Jêsus có sống lại hay không thì đó là một câu hỏi về lịch sử, cho nên phải dùng tiêu chuẩn đo lường theo lịch sử mà biện luận.*”

Sử gia Philip Schaff nói thêm rằng: “*Mục đích của nhà sử học không phải là để gây dựng nên lịch sử theo điều mà mình dự tính và biến chuyển theo điều mình muốn, nhưng phải phát biểu từ những bằng chứng tìm được và để các bằng chứng đó tự nó nói ra.*”

Giáo sư C. S. Lewis, học giả về Văn Học (literature) ở Cambridge University, ông ta cho những người Cơ-đốc giáo đều sai lầm. Ông đã từng nói: “*Trước đây tôi đã xem các sách Phúc âm như là chuyện huyền thoại.*” Nhưng sau khi ông tra khảo về bằng chứng của niềm tin Cơ-đốc, thì ông ta kết luận rằng: “*Trong các tôn giáo khác, không có những sự chứng khai quả quyết như là của Cơ-đốc giáo.*” Sự hiểu biết về văn học (literature) của ông ta đã bắt buộc ông phải xem các sách Phúc âm là đáng được tin cậy.

Một giáo sư về cổ sử (ancient history) của trường Western Michigan University, tiến sĩ Paul L. Maier nói rằng: “*Nếu những bằng chứng được tra xét kỹ càng và chính đáng, ...theo mức lường tra khảo của lịch sử, thì kết luận rằng cái mồ mà Chúa Jê-sus được chôn cất đã thật sự trống không vào buổi sáng Phục sinh đầu tiên. Và cho tới giờ này cũng chưa tìm ra được một chút bằng chứng nào trong các văn phẩm, minh văn học (epigraphy), hay là khảo cổ học để bác bỏ sự sống lại của Chúa Jê-sus cả.*”

Simon Greenleaf là giáo sư tiến sĩ dạy luật ở trường đại học Harvard là người không tin sự sống lại của Chúa Jê-sus, nhưng có những sinh viên học trò của ông đã thách thức ông, dùng bằng chứng pháp luật để xem thử Chúa Jê-sus có thật sự sống lại không. Nhà giáo sư luật nổi tiếng ấy đã làm đều đó sau khi ông áp dụng phương cách trong ba quyển “*A Treatise on the Law of Evidence*” của ông, thì ông chép lại quyển sách “*An Examination of the Testimony of the Four Evangelists by the Rules of Evidence Administered in the Courts of Justice*”. Ông đã kết luận rằng, theo những bằng chứng pháp luật mà dùng trong tòa án, bằng chứng về sự sống lại của Chúa Jê-sus trong lịch sử có nhiều hơn tất cả những bằng chứng khác đã xảy ra trong lịch sử.

Luật sư tiến sĩ Frank Morrison là người trước đây đã cho rằng, sự sống lại của Chúa Jê-sus chẳng khác nào như một câu chuyện bịa đặt và trong lòng ông đã định viết một quyển sách nói lên sự thật rằng, câu chuyện về sự sống lại của Chúa Jê-sus chỉ là một câu chuyện thần thoại mà thôi. Nhưng sau khi tra xét kỹ lưỡng bằng chứng, thì ông nói rằng, bằng chứng đã thúc đẩy ông kết luận rằng Chúa Jê-sus đã thật sự sống lại. Luật sư tiến sĩ Morrison cũng viết một quyển sách như đã dự định, nhưng quyển sách không bác bỏ sự sống lại của Chúa Jê-sus, mà là xác nhận sự sống lại của Chúa Jê-sus, quyển sách với tựa đề “*Who Moved the Stone?*” (*Ai đã dời tảng đá?*), ông gọi chương đầu của quyển sách là “*The Book That Refused to Be Written*” (*Quyển sách không muốn viết*).

Đây là những lý thuyết mà người ta đã đưa ra để từ chối sự sống lại của Chúa Jê-sus:

#### Lý thuyết 1: Chúa Jê-sus thật sự chết và chôn

Những người mắt thấy tai nghe cho chúng ta biết rằng, Chúa Jê-sus đã thật sự chết và chôn. Chúa Jê-sus trải qua 6 lần xử án: (1)Thầy cả thượng phẩm An-ne *Giăng.18:13*. (2)Thầy cả thượng phẩm Cai-phe *Mathiơ.26:57*. (3)Toà công luận *Mathiơ.26:59*. (4)Phi-lát *Mathiơ.27:2; Luca.23:1*. (5)Vua Hê-rốt *Luca.23:7*. (6)Trở lại Phi-lát *Luca.23:11*. Ngài bị đánh bằng roi có những miếng xương và chì buộc vào, bị đội mào gai, khiêng cây thập tự đến nơi bị đóng đinh, bị đóng đinh vào cây thập tự, lính Lamã chắc chắn là Ngài đã chết nhưng vẫn đâm vào hông, họ dùng khoảng 75-100 pounds thuốc thơm để ướp xác và vải liệm, được đặt trong hang và có cửa bằng tảng đá nặng từ một tấn rưỡi cho đến hai tấn, cuối cùng là có lính canh giữ. Nhưng ba ngày sau, thì ngôi mộ trống không.

#### Lý thuyết 2: Chúa Jê-sus chưa chết khi đem chôn

Có một lý thuyết mà những người trước đây cho rằng, Chúa Jê-sus thật sự chưa chết khi đem chôn. Có một người tên là Tom, viết thư gửi cho soạn giả của một tờ báo Cơ-đốc và nói rằng: “*Ông nói là Chúa Jê-sus sống lại, nhưng Mục Sư của tôi nói là không phải. Mục Sư tôi nói rằng, khi họ đem xác Chúa Jê-sus chôn thì Ngài thật sự chưa chết và sau khi ở trong hang mà ba ngày, thì Ngài bình phục lại và ra khỏi mộ*”. Soạn giả bèn trả lời câu hỏi của anh Tom rằng: “*Thân gửi anh Tom, để thử xem Chúa Jê-sus có thật sự sống lại không, tôi khuyên anh hãy lấy cây đập vào đầu ông Mục Sư anh vài cái, đóng đinh tay và chân ông ta vào cây thập tự, treo ông ta trên đó khoảng 6 tiếng đồng hồ, lấy dao đâm bên hông ông ta, đem ông ta xuống làm cho tim ngừng đập và để vào*

*thùng đóng đinh lại. Rồi chờ xem thử ba ngày sau ông ta có tự mình ngóc đầu dậy mà bỏ ra được không.”*

### Lý thuyết 3: Chuyện huyền thoại

Có một số người cho rằng, sự sống lại của Chúa Jêsus là lấy từ câu chuyện huyền thoại của các thần Hylap và Lamã. Người Hylap có câu chuyện huyền thoại rằng, có một vị thần chết và sống lại, cho nên những người Cơ-đốc đầu tiên đã theo câu chuyện đó mà bịa đặt ra.

- a. Khi chúng ta tra xét về sự sống lại của Chúa Jêsus, một điều mà chúng ta thường làm, đó là chúng ta phỏng định trước (*presupposition*) là không có Đức Chúa Trời, không có phép lạ, cho nên người chết không thể nào sống lại được. Nhưng ngược lại nếu có Đức Chúa Trời, có phép lạ, thì người chết có thể sống lại.
- b. Nền tảng của các môn đồ Chúa Jêsus không phải căn cứ vào chuyện huyền thoại, mà là Kinh Thánh Cựu Ước, vì trong Kinh Thánh Tân Ước có hàng trăm, hàng ngàn câu trích từ Kinh Thánh Cựu Ước.
- c. Những chuyện huyền thoại của những người không tin ngưỡng và các tôn giáo tin về sự sống lại của linh hồn, hay là sự luân hồi, có nghĩa là khi thân thể này chết rồi, thì phần hồn sẽ trở lại và lấy phần thân thể khác. Nhưng sự sống lại của Chúa Jêsus là sự sống lại của thân thể y như trước khi chết.
- d. Nếu câu chuyện Chúa Jêsus sống lại là huyền thoại, thì những môn đồ của Ngài là những kẻ nói láo, nhưng những môn đồ Ngài nói ngược lại (*Luca.1:1-4; Giảng.19:35; Côngvụ.2:22; 26:24-27; I-Giăng.1:3-4; II-Phierơ.1:16*).
- e. Sự sống lại của Chúa Jêsus không phải là chuyện bịa đặt, nhưng có bằng chứng hẳn hoi, những bằng chứng này chúng ta có thể đặt lên cái cân để đo lường. Hơn nữa Kinh Thánh Tân Ước 5 lần dùng chữ “*huyền thoại*” (*Muthos*) (*I-Timôthê.1:4; 4:7; II-Timôthê.4:4; Tít.1:14; II-Phierơ.1:16*), nhưng chữ này được dùng trong tình trạng phủ nhận.
- f. Không đủ thời gian cho những người bịa đặt câu chuyện về sự sống lại của Chúa Jêsus. Nếu Kinh Thánh Tân Ước được chép vào thế kỷ thứ nhì, hoặc sau hơn nữa, thì có thể cho là bịa đặt. Vì những chứng nhân không còn sống nữa, câu chuyện kể đi, kể lại không còn chính xác cho mấy và người ta có thể thêm vào hoặc bớt ra để nghe cho hay. Sau khi Chúa Jêsus chết và sống lại vào khoảng năm 35 A.D. thì những môn đồ đều giảng dạy sự sống lại của Ngài, hầu hết sách Kinh Thánh Tân Ước được chép vào khoảng năm 40-70 A.D. ngoại trừ những lá thư của Giăng thì chép vào khoảng năm 85-95 A.D. Điều này cho chúng ta thấy rằng, sự bịa đặt về sự sống lại của Chúa Jêsus khó mà bịa đặt ra trong một thời gian ngắn ngủi vậy.
- g. Những người thấy Chúa Jêsus sống lại vẫn còn đó, họ sẽ bác bỏ khi có người cho là bịa đặt.

### Lý thuyết 4: Các môn đồ trộm xác của Chúa Jêsus

Có một lý thuyết mà người ta đưa ra nữa là, khi mấy người lính canh ngủ thì các môn đồ của Chúa Jêsus đến ăn trộm xác của Ngài. Có 3 điều mà chúng ta thấy rằng, môn đồ của Ngài không thể nào trộm xác Chúa Jêsus được:

- a. Kỷ luật của lính Lamã là tử hình nếu đồ vật mà họ canh gác bị mất.

- b. Hình phạt của những người trộm cắp chỉ là tử hình. Chúng ta biết sau khi Chúa Jêsus đem chôn thì các môn đồ của Ngài ai nấy đều sợ bỏ trốn, nếu thế thì làm sao dám đến trộm xác của Ngài.
- c. Hầu hết những người chép Kinh Thánh Tân Ước là những người Dothái giáo, đối với họ về việc trộm lấy xác Chúa Jêsus rồi cho rằng Ngài đã sống lại, thì thật là chuyện rất khó xảy ra. Chúng ta nên nhớ rằng những người Dothái giáo là những người chỉ tin có một Đức Chúa Trời mà thôi, đó là Đức Giêhôva.
- d. Nếu họ là những người trộm xác của Chúa Jêsus và biết thật sự rằng Ngài đã chết, thì họ không thể nào giảng dạy rằng Ngài đã sống lại, họ đã làm đảo lộn thế giới thời bấy giờ, thậm chí chịu chết vì điều họ giảng dạy. Con người có thể chịu chết vì điều mình biết là thật, nhưng không ai chịu chết về điều mình biết là giả dối. Đặc biệt là giáo sư Do-thái giáo Sau-lơ (Phao-lô) là người đã tàn hại những ai tin vào Chúa Jêsus, nhưng sau khi Sau-lơ gặp Ngài thì cũng đã phải tin nhận Ngài.

Lý thuyết 5: Các nhà cầm quyền trộm xác của Chúa Jêsus

Lý thuyết cho rằng, nhà cầm quyền Lamã và các nhà cầm quyền Dothái giáo trộm xác của Chúa Jêsus thì không hợp lý chút nào cả:

- a. Nếu họ biết hoặc có xác của Chúa Jêsus thì tại sao lại đổ thừa cho môn đồ trộm lấy xác (*Mathiơ.28:11-15*).
- b. Nếu họ có xác của Chúa Jêsus, thì chỉ cần đưa ra làm bằng chứng rằng, câu chuyện sống lại của Ngài sẽ bị ngưng ngay lúc đó.
- c. Nếu họ trộm xác của Chúa Jêsus, hay biết Ngài thật sự chết thì tại sao không bác bỏ (*refuted*) mà lại chống đối (*resisted*) về sự giảng dạy của các môn đồ.

Lý thuyết 6: Các người đàn bà và môn đồ thăm mộ khác

Một lý thuyết nữa mà người ta cho là rằng Chúa Jêsus không có sống lại, vì mấy người đàn bà và môn đồ đến thăm sai mộ, điều này cũng hoàn toàn vô lý:

- a. Vì không phải chỉ một người đến sai mộ mà mấy người đàn bà (*Mác.16:2*), Giảng, Phierơ, và những nhà cầm quyền cũng đến sai mộ luôn?
- b. Tảng đá dời đi, lính canh sợ hãi, vãi liệm nằm đó nhưng không ai ở trong.
- c. Chúa Jêsus hiện ra hơn mười lần ở nơi công cộng.

Lý thuyết 7: Tất cả chỉ là sự ảo ảnh

Có một số người cho rằng nhìn thấy Chúa Jêsus hiện ra sau khi chôn trong mồ là một sự ảo tưởng hay là ảo ảnh. Có đúng như vậy không? Chuyện gì sẽ xảy ra nếu một người trộm cắp, hay phạm tội giết người mà để cho hơn năm trăm người nhìn thấy? Tôi tin chắc chắn rằng, đâu có bao nhiêu luật sư giỏi đến đâu đi nữa, cũng không thể nào biện hộ được cho người phạm tội đó.

- a. Chúng ta có thể ảo ảnh về điều chúng ta tin, hay mơ tưởng, nhưng chúng ta không ảo ảnh về điều mà chúng ta không tin tưởng hay nghi ngờ. Đó là điều là một số môn đồ đã làm, trong đó có Thôma.
- b. Chúa Jêsus hiện ra khi thì cho một người thấy, khi thì cho vài người và có lúc cho cả năm trăm người đều thấy.
- c. Những người này thấy Chúa Jêsus trong vòng thời gian 40 ngày sau khi Ngài chết.
- d. Những người thấy Chúa Jêsus hiện ra không phải đều là những người đã tin Ngài. Những người sau khi thấy Ngài thì tin, nhưng trước đó thì chưa, chẳng hạn như

- Phao-lô và Gia-cơ (em Chúa Jêsus) (*Giăng.7:5; Côngvụ.1:14; 1-Côrinhtô.15:5-8; Công.9:7*).
- e. Ngài có xương và thịt (*Luca.24:39*); Ngài ăn 3 lần với họ (*Luca.24:30, 42-43; Giăng.21:12-15; Côngvụ.10:41*); Ngài còn dấu đinh nơi tay và vết đâm bên hông (*Giăng.20:27*); Ngài bảo họ hãy xem tay chôn, rồi Ngài (*Luca.24:39*). Mari Madolen, hai người đàn bà và Thôma là người nghi ngờ sự sống lại của Chúa Jêsus đã làm điều đó (*Giăng.20:17; 27-28; Mathiô.28:9*).
  - f. Phaolô đã thách thức những người nào nghi ngờ sự sống lại của Chúa Jêsus, thì hãy hỏi những người đã thấy và nhiều người thấy đó vẫn còn sống.
  - g. Trong bốn mươi ngày, Chúa Jêsus hiện ra 11 lần.

Chúa Jêsus hiện ra 12 lần:

Hiện ra cho những người	Địa-điểm	Thời-gian	Kinh-Thánh
1. Ma-ri Madolen	Giêrusalem	Chúa Nhật	Mác.16:9-11; Giã.20:11-18
2. Mấy người đàn bà	Giêrusalem	Chúa Nhật	Mat.28:9-10
3. Phierô	Giêrusalem	Chúa Nhật	Luc.24:34; 1Cô.15:5
4. Hai môn đồ làng Em-ma-út	Em-ma-út	Chúa Nhật	Luc.24:13-35
5. Mười môn đồ	Giêrusalem	Chúa Nhật	Mác.16:14; Luc.24:33-43; Giã.20:19-25
6. Mười một môn đồ	Giêrusalem	1 tuần sau	Giã.20:26-31; 1Cô.15:5
7. Bảy môn đồ	Galilê	????????	Giã.21:1-25
8. Cho 500 người	????????	????????	1Cô.15:6
9. Gia-cơ (em Chúa)	????????	????????	1Cô.15:7
10. Mười một môn đồ	Galilê	????????	Mat.28:16-20; Mac.16:15-18
11. Mười một môn đồ	Giêrusalem	40 ngày sau	Công.1:3-12
*12. Phaolô	Gần Đa-mách	????????	Công.9:7; 1Cô.15:7

(\*12. Một thời gian lâu sau khi Chúa thăng thiên)

Qua những điều trên, chúng ta thấy rằng, sự sống lại của Chúa Jêsus thật là kỳ diệu. Trong tất cả những giáo chủ của các tôn giáo, chỉ có Chúa Jêsus độc đáo là người duy nhất đã chiến thắng sự chết: *“Hỡi sự chết, chiến thắng của mày ở đâu? Hỡi sự chết, nọc độc của mày ở đâu?” (1-Côrinhtô.15:55)*. Vì Chúa Jêsus đã chiến thắng sự chết, điều đó chứng minh rằng Ngài là Đức Chúa Trời.